ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 24.07.1959 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

51

Zákon

z 9. júla 1959

o výkupe poľnohospodárskych výrobkov

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

(1) Na zabezpečenie trvalého rastu životnej úrovne pracujúcich sústavným zvyšovaním efektívnosti poľnohospodárskej výroby zavádza sa, začínajúc rokom 1960, systém výkupu poľnohospodárskych výrobkov spočívajúci na zásade jednoty riadenia poľnohospodárskej výroby a výkupu poľnohospodárskych výrobkov, na zásade najširšieho uplatnenia zmluvných vzťahov medzi poľnohospodárskymi závodmi a výkupnými organizáciami a na zásade jednotných výkupných cien za poľnohospodárske výrobky dodané štátu.

(2) Účelom tohto systému výkupu je zabezpečiť pre štátne fondy poľnohospodárske výrobky v množstve zodpovedajúcom potrebám rozvoja národného hospodárstva a zároveň prispieť k upevneniu socialistických výrobných vzťahov v poľnohospodárstve a tým k ďalšiemu rýchlemu rozvoju socialistickej poľnohospodárskej veľkovýroby, ako aj posilniť iniciatívu a záujem jednotných roľníckych družstiev a ostatných poľnohospodárskych závodov na zvýšení intenzity poľnohospodárskej výroby, na maximálnom využití poľnohospodárskeho pôdneho fondu, na zvyšovaní produktivity práce a na znižovaní nákladov poľnohospodárskej výroby.

§ 2

(1) Hlavné úlohy v poľnohospodárskej výrobe a vo výkupe poľnohospodárskych výrobkov určí štátny plán rozvoja národného hospodárstva.

(2) Základnou povinnosťou poľnohospodárskych závodov štátneho socialistického sektora, jednotných roľníckych družstiev a jednotlivo hospodáriacich roľníkov je plniť úlohy určené plánom a sústavne zvyšovať produkciu poľnohospodárskych výrobkov pre zásobovanie národného hospodárstva potravinami a surovinami vyrábanými v poľnohospodárstve.

(3) Pri plnení týchto úloh poskytuje štát poľnohospodárskym závodom všestrannú pomoc a podporuje rozvoj socialistickej poľnohospodárskej veľkovýroby najmä zvýhodnenými dodávkami mechanizačných prostriedkov, stavebných hmôt, priemyslových hnojív a iných materiálových prostriedkov, poskytovaním úverov a prípadne i poskytovaním priamej finančnej podpory.

§ 3

(1) Poľnohospodársku výrobu a výkup všetkých poľnohospodárskych výrobkov ústredne organizuje a riadi Ministerstvo pôdohospodárstva a v svojich obvodoch národné výbory a ich výkonné orgány.

(2) Výkup jednotlivých druhov poľnohospodárskych výrobkov organizujú ústredné úrady a orgány, v pôsobnosti ktorých sa tieto druhy poľnohospodárskych výrobkov spracúvajú alebo ďalej predávajú; výkup vykonávajú prostredníctvom svojich podnikov a organizácií, ktoré Ministerstvo pôdohospodárstva v dohode s nimi touto činnosťou poverí (ďalej len „výkupná organizácia“).

§ 4

(1) Minister pôdohospodárstva po dohode s ústrednými úradmi a orgánmi, ktorým sú podriadené výkupné organizácie, a s radami krajských národných výborov určí pre jednotlivé kraje úlohy vo výrobe a výkupe tých druhov poľnohospodárskych výrobkov, ktoré určí štátny plán rozvoja národného hospodárstva, prípadne úlohy vo výkupe ďalších druhov poľnohospodárskych výrobkov dôležitých pre uspokojenie potrieb národného hospodárstva (ďalej len „hlavné druhy poľnohospodárskych výrobkov“).

(2) Po dohode s ústrednými úradmi a orgánmi, ktorým sú podriadené výkupné organizácie, oznamuje Ministerstvo pôdohospodárstva výkonným orgánom krajských národných výborov, v akom rozsahu budú výkupné organizácie v jednotlivých krajoch vykupovať ostatné druhy poľnohospodárskych výrobkov.

§ 5

Krajský národný výbor určí úlohy vo výrobe a vo výkupe hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov poľnohospodárskym závodom štátneho socialistického sektora, ktoré priamo riadi, a jednotlivým okresom; pritom môže podľa výrobných podmienok jednotlivých okresov rozšíriť úlohy vo výkupe hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov na ďalšie poľnohospodárske výrobky, a to podľa zásad stanovených Ministerstvom pôdohospodárstva.

§ 6

Úlohy vo výrobe a v dodávkach hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov určené okresu prejedná výkonný orgán okresného národného výboru za účasti zástupcov miestnych národných výborov s funkcionármi jednotných roľníckych družstiev v okrese. Po tomto prejednaní určí okresný národný výbor

a) celkovú úlohu vo výrobe a v dodávkach hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov pre jednotné roľnícke družstvá v okrese; pritom vychádza z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy družstiev včítane záhumienkov;

b) celkové úlohy vo výrobe a v dodávkach hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatných držiteľov poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „jednotlivo hospodáriaci roľníci“) podľa jednotlivých obcí;

c) menovitú úlohu vo výrobe a v dodávkach hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov pre každý poľnohospodársky závod štátneho socialistického sektora priamo riadený okresným alebo miestnym národným výborom.

§ 7

Výkonné orgány okresných národných výborov a výkupné organizácie pomáhajú jednotným roľníckym družstvám pri vypracovaní dlhodobých a ročných výrobných plánov. Tieto plány musia

zabezpečovať splnenie úloh vo výrobe a v dodávkach hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov pripadajúcich na jednotné roľnícke družstvá v okrese [§ 6 písm. a)].

§ 8

Štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody alebo iné organizácie štátneho socialistického sektora dodávajú poľnohospodárske výrobky výkupným organizáciám na základe hospodárskych zmlúv.

§ 9

(1) Jednotné roľnícke družstvá uzavierajú v súlade so svojimi výrobnými plánmi s výkupnými organizáciami dlhodobé zmluvy o dodávke jednotlivých druhov poľnohospodárskych výrobkov a ročné zmluvy o dodávke poľnohospodárskych výrobkov.

(2) Ak odmietne jednotné roľnícke družstvo bez závažného dôvodu uzavrieť s výkupnou organizáciou ročnú zmluvu o dodávke niektorého z hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov, uloží mu výkonný orgán okresného národného výboru dodávkovú úlohu tohto druhu poľnohospodárskych výrobkov výmerom.

§ 10

(1) Jednotlivo hospodáriacim roľníkom určí výkonný orgán miestneho národného výboru dodávkové úlohy hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov výmerom, a to tak, aby celková úloha vo výrobe a v dodávkach hlavných druhov poľnohospodárskych výrobkov pripadajúca na jednotlivo hospodáriacich roľníkov v obci [§ 6 písm. b)] sa splnila; pritom prihliada k veľkosti poľnohospodárskeho závodu, k jeho výrobným možnostiam a k sociálnym pomerom roľníka.

(2) Jednotlivo hospodáriaci roľníci sú povinní dodať poľnohospodárske výrobky výkupným organizáciám do výkupného miesta v druhoch, v množstve a v lehotách určených výmerom.

(3) Poľnohospodárske výrobky, pri ktorých sa dodávková úloha neurčila, dodávajú jednotlivo hospodáriaci roľníci výkupným organizáciám na podklade zmlúv.

§ 11

Drobným držiteľom poľnohospodárskej pôdy s výmerou do 0,5 ha a členom jednotných roľníckych družstiev výkonné orgány národných výborov výrobné a dodávkové úlohy neurčia.

§ 12

(1) Ak dôjde medzi výkupnou organizáciou a jednotným roľníckym družstvom k sporu zo zmluvy o dodávke poľnohospodárskych výrobkov, rozhodne výkonný orgán okresného národného výboru; ak dôjde k takémuto sporu medzi výkupnou organizáciou a jednotlivo hospodáriacim roľníkom, rozhodne výkonný orgán miestneho národného výboru. Príslušné sú výkonné orgány národných výborov, v obvode ktorých je sídlo poľnohospodárskeho závodu. Pôsobnosť orgánov, ktorým podľa osobitných predpisov prislúcha podávať záväzné posudky o akosti poľnohospodárskych výrobkov, nie je týmto ustanovením dotknutá.

(2) Ak nemôže jednotné roľnícke družstvo alebo jednotlivo hospodáriaci roľník bez svojho zavinenia urobiť zadosť svojmu záväzku zo zmluvy o dodávke poľnohospodárskych výrobkov, môže výkonný orgán okresného národného výboru, alebo ak ide o jednotlivo hospodáriaceho roľníka, výkonný orgán miestneho národného výboru, na jeho žiadosť záväzok zmeniť alebo primerane znížiť alebo odpustiť.

§ 13

Výkupné organizácie vykupujú poľnohospodárske výrobky za ceny, ktoré podľa osobitných predpisov určí vláda alebo orgán ňou na to splnomocnený.

§ 14

Ak to vyžadujú potreby národného hospodárstva, môže vláda určiť povinnosť predať štátu celé vyrobené množstvo niektorých poľnohospodárskych výrobkov.

§ 15

(1) Ministerstvo pôdohospodárstva vydá v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi bližšie predpisy na vykonanie tohto zákona, v ktorých najmä upraví postup pri uzavieraní zmlúv o dodávke poľnohospodárskych výrobkov a pri určení dodávkových úloh jednotlivo hospodáriacim roľníkom a určí, za akých podmienok môžu poľnohospodárske závody predávať poľnohospodárske výrobky priamo spotrebiteľom.

(2) Ministerstvo pôdohospodárstva urobí potrebné opatrenia na prechod na výkupný systém podľa tohto zákona; pritom môže najmä povoľovať výnimky z doterajších predpisov o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov a upraviť spôsob usporiadania nesplnených povinných dodávok.

§ 16
Zrušujú sa

1. zákon č. 56/1952 Zb. o dodávkovej povinnosti a výkupe poľnohospodárskych výrobkov,
2. vládne nariadenie č. 18/1952 Zb., ktorým sa zriaďuje Ministerstvo výkupu,
3. vládne nariadenie č. 44/1953 Zb. o voľnom predaji poľnohospodárskych výrobkov a o pôdohospodárskych trhoch,
4. vládne nariadenie č. 49/1957 Zb. o výkupe poľnohospodárskych výrobkov.

§ 17

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1960, s výnimkou ustanovenia § 15 ods. 2, ktoré nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister pôdohospodárstva v dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Štrougal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.